ГРУДЕНЬ
1977
Київ

ПІОНЕР

Виходить з січня 1927 р.
№ 24 (1018)
Ціна номера 20 коп.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

З 60-річчям Радянської України!

З наступаючим Новим 1978 роком!

На Україні — подвійне свято!..
Читацька люба моя громадо,
У нас для нього вже все готово.
Дозволь же мовити мені слово...

Уже стоїть у нас на порозі
Пора хурделиць, пора морозів;
Од гір Карпатських і по Курили
Сніги веселі вже землю вкрили.

Та хоч сьогодні зима надворі,
В морознім небі — холодні зорі,
А в наших душах — весна весніє:
Зоря Жовтнева нас щедро гріє!

Вона уперше нам засіяла,
Коли трудяща Вкраїна встала
Вслід за Росією, за сестрою
Й за Жовтень, волю пішла до бою.

Для нас незгасно вона світила,
Коли ворожа шаліла сила,
Коли супроти навали злої
На смерть стояли ми у двобої.

Вона дорогу нам осявала
Од каганця, до лікнепу й рала —
Дорогу з нетрощів предковічних
До Дніпрогесу, до трас космічних!

І під зорею під отією
Свій день щасливого ювілею
Вся Україна стрічає нині
В сім'ї стобратній, сім'ї єдиній!

Світи ж нам, зоре! Сіяй високо
Над ювілейним радянським роком,
Над нашим радісним шістдесятим
І над Новим, що іде до хати!..

Я ж у святкову оцю годину
У рік прийдешній думками лину,
Там нові звершення всюди бачу
Твоєї мислі і рук, читачу.

Тож у годину оцю урочу,
Як друг твій давній і вірний, хочу
Я на порозі твоєму стати
І з ювілеєм повіншувати.

Ще й з Новим роком, із новим щастям...
Хай рік цей гарний тобі удасться,
Щоб у гостинну твою господу
Все зле й негоже не мало ходу.

Щоби трудилося легко й щасно,
Щоб гарних справ було в тебе

Щоб усміхалася доля радо,
Тобі, читацька моя громадо!

Та ще за чесну усю громаду,
За світло Жовтня, за нашу владу
Здіймаю чарку (й не лимонаду!)
Та уклоняюсь, та промовляю:
— Із ювілеєм, наш рідний краю!
Із Новим роком, трудящий люде,
Хай тобі щастя іще прибуде!
Хай квітне радісна, солов'їна —
Під стягом Ленінським — Україна!

Від усього серця,
вашого ПЕРЦЯ!

Мал. В. ГЛИВЕНКА

Ювілейний коровай України.

Остап ВИШНЯ

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

І чорт відмовляється

Законна гордість

У новорічну ніч зібралися біля верховної схрони всі отамани самостійної і ні від кого не залежної дірки на велику нараду.

На нараду прибули: Бандера, Мельник, Шмуляк, Мудрий, Левицький, Чуйко, Базяк та ще чоловіка зо три з державних самостійної дірки мужів.

Перед нарадою прийняли парад збройних дірчастих сил.

Перед отаманом продефілірувало аж одинадцять чоловік немоторизованої піхоти, прогарцювали верхи на осикових кілках два чоловіка кавалерії, а ззаду йшов пушкар з бузиновою пукалкою — це самохідна артилерія.

Парад приймав сам Степан Бандера, а командував парадом сам Андрій Мельник.

Василь Шмуляк, як голова національного в дірці комітету, стояв і кивав головою:

— Так-так! Наша бере! З такими орлами та з такою технікою ми від Карпат аж до Дону всіх і вся повоюємо!

Після урочистого параду спустилися у верховну схрону на новорічну велику нараду.

Нарада мала бути програмова.

Треба було вирішити основне і найголовніше питання:

Кому в наступному році продаватися?

— Дозвольте слово щодо порядку денного! — прогугнявив Бандера.

— Прошу! — сказав голова.

— Маю додаток до порядку денного!

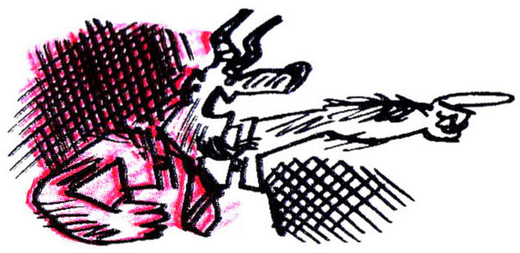

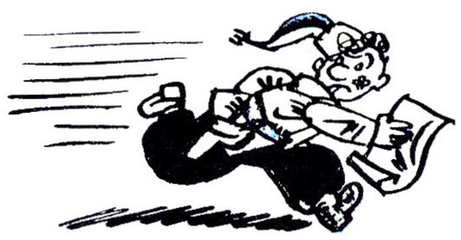

— Прошу!

Бандера одхаркався.

— Порядок денний, на мою думку, має бути такий: перше — «Кому в наступному році продаватися?»; друге — «За скільки продаватися?».

— Хто з цього приводу хоче висловитися? — запитав голова.

— Я! — крикнув Андрій Мельник.

— Прошу!

— Я проти додатку до порядку денного. Не можемо ми тут визначати ціну. По-моєму — скільки дадуть.

Проголосували.

Другий пункт порядку денного відкинули. Погодилися на тому, що продаватися за стільки, скільки дадуть.

Доповідав про те, кому в наступному році продаватися, Андрій Левицький, дуже в цій справі досвідчений лис, що почав продаватися ще з часів лихої пам'яті Центральної ради... І кому тільки він у своєму житті не продавався!

Доповідь він виклав в історичному аспекті.

— Панове! — почав він. — Продаватися — це справа для нас не нова. Продавалися ми і німцям ще Вільгельмовим, і Келерові, і Скоропадському, і Краснову, і Денікіну, і Врангелю, і Геллеру, і Пілсудському, і французам в Одесі, і румунам, і туркам, і японцям «Зелений клин» продавали, і мадьярам, і гітлерогестапівцям; тепер оце новим панам за долари продалися. У мене просто голова тріскає, кому ми ще не продавалися!

— Як кому? — крикнув Бандера.

— Ну, а кому? — спитав Левицький.

— Готтентотам! Ось кому!

— Готтентотам? Так готтентоти далеко! Аж на півдні Африки!

— Аби гроші! То нічого, що далеко! — буркнув Бандера.

— Готтентоти — бідні! Що вони можуть дати? — встряв у суперечку Шмуляк.

Продаватися готтентотам не погодилися.

— Ну, тоді тільки чортові! — махнув рукою Левицький.

Ухвалили продатися чортові.

Треба не забувати, що дія відбувалася в англо-американській окупаційній зоні, а там чорти єсть.

Послали делегацію до Вельзевула, найголовнішого чорта.

Вельзевул якраз ратиці чистив, у новорічний похід збирався.

Чортеня-джура доповіло Вельзевулові:

— Делегація з самостійної дірки до вас прийшла продаватися!

— Оце оті запроданці, зрадники, шахраї, гестапівці, що ото торгують Україною та чоботи всім, хто п'ятаки дає, лижуть? — спитав з обуренням Вельзевул.

— Ага! — каже чортеня-джура.

— Гони їх, мерзотників, у три потилиці. Щоб і духу їхнього тут не було! Я не гестапівець. Я — чесний чорт! Та мені на них плюнути противно! Гони!

Вигнав чорт делегацію.

...Верховні правителі самостійної дірки вирішили і в наступному році, коли пощастить врятуватися від шибениці, лизати чоботи тому пану-хазяїнові, який більше заплатить.

Мал. В. ГОРБАЧОВА

— Що ж ви, громадянине, не бачите, що червоне світло горить, а не зелене?!

Ярослав ГАЛАН

Було літо 1933 року. В двері вілли, де містилося Львівське радянське консульство, подзвонила молода людина. Увійшовши, вона висловила бажання поговорити з консулом. Коли відвідувачеві сказали, що консул прийняти його не зможе, він швидким рухом вихопив з кишені револьвер німецької марки «Парабелум» і кількома пострілами вбив першу людину, що потрапила йому перед очі. Жертвою вбивства став працівник консульства Майлов.

Ледве пролунав останній постріл, як бандит прожогом кинувся до дверей. Однак двері в будинку відчинялися і зачинялися автоматично. Дарма убивця шукав на стінах рятівної кнопки, дарма бігав, блідий і переляканий, від вікна до вікна; грати, яких він раніше не помітив, перегороджували йому шлях до втечі. Злочинець, який хвилину тому вбив із спокійним серцем ні в чому не винну людину, шаленів тепер від страху перед карою. Холодний піт виступив йому на чолі; охлялий, він втулився в найтемніший куток.

Це був — Лемик, один з членів так званої «Організації українських націоналістів», формально керованої полковником Коновальцем, а фактично — розвідувальним відділом німецького генерального штабу. Лемик був тільки знаряддям. Натхненники підлого вбивства сиділи спокійно в Берліні і «домовлялися» з ад'ютантами Гренера та Гіммлера, а у вільний час фабрикували «ідеологію» для своїх темних діл, для брудних махінацій, перед якими бліднуть подвиги «генерала Бо» — надпровокатора російської контрреволюції Азефа. Та Азефові не була потрібна ідеологічна набудова, його цілком задовольняв брязкіт імперіалів у кишені. Амбіція надпровокаторів з кліки Коновальця йшла значно далі. Викинуті зі сцени історії, вони намагалися будь-що потрапити хоч би на її естраду. Одягнуті в жовто-блакитні мантії, вони завзято дерлися на неї, грізно потрясаючи вищербленим тризубом. Слова «Україна» та «український» не сходили при цьому з язиків цих самозваних жерців «надпатріотизму».

«Солодко вмирати за батьківщину...» — шепотіли вони на вухо своїм лемикам, посилаючи їх на мокру роботу. Але коли перед очима лемиків ставала смерть, то в більшості випадків «націоналістична надбудова» миттю вивітрювалась з їхніх голів, не зачіпаючи в найменшій мірі їх сердець.

І тоді кандидати в жовто-блакитні мученики скидали з себе тернові вінки, і, виплакавшись досхочу на грудях поліцая, послужливо вдягали шапку-невидимку агента-провокатора на службі львівської або варшавської «дефензиви».

«Батьківщина» лемиків виявляється міфом, і при зіткненні з суворою дійсністю цей міф розвіювався, наче отруйний газ від подуву дужого вітру.

В ТІНІ ПРУСЬКОГО ОРЛА

Родовід лемиків починається з тих часів, коли неживий уже сьогодні Коновалець носив на комірі зірку австрійського лейтенанта. На початку першої імперіалістичної війни Берлін став Меккою, до якої з'їздилися, наче відьми на Лису гору, політичні комівояжери жовто-блакитної породи.

Памфлет «Люди без батьківщини» видатний український сатирик і публіцист Ярослав Галан написав до 25-ої річниці Радянської влади на Україні. Відтоді минуло вже 35 років. Ми вже святкуємо шістдесятирічний ювілей УРСР, але цей твір і сьогодні не втратив своєї актуальності та ідейної гостроти.

Памфлет «Люди без батьківщини» вміщено у другому томі чотиритомного видання творів Ярослава Галана, що його випускає видавництво «Наукова думка».

* * *

Кон'юнктура для них була тоді сприятлива. Україна з її багатствами завжди відігравала велику роль в імперіалістичних планах Німеччини. Наспіх організований німецьким генштабом так званий «Союз визволення України» мав дати «кадри» для майбутнього маріонеткового «уряду». А тим часом одні кандидати в міністри з ласки кайзера організовували шпигунство і диверсії у тилу царської армії, інші перекладали на українську мову німецькі пропагандистські листівки і потім тикали їх у руки полоненим українцям.

Більш енергійні з-поміж них створили так звані «стрілецькі січові частини», завданням яких було вплітати нові лаври в сумнівний вінок «слави» австро-угорської армії і допомагати Відневі здійснити його давню мрію: посадити на українському престолі одного з габсбурзьких ерцгерцогів.

Зрозуміло, що вся ця політика не могла знайти жодного відгуку серед широких українських мас, дарма що жовто-блакитні агенти центральних держав охоче користувалися в своїй роботі антицарськими лозунгами. Полтавського селянина було так само важко пошити в дурні, як і харківського робітника; і цей, і той прекрасно знали, що кайдани німецького виробництва анітрохи не легші від царських наручників. Навпаки, досвід з німецькими поміщиками і фабрикантами на Україні навчив їх, що в справі експлуатації і гноблення пруссаки були і залишаться неперевершеними майстрами.

У 1917 році жовто-блакитним агентам німецького імперіалізму — Залізнякові, Назаруку здавалося, що настав їх час. У Берліні з увагою читали їхні рапорти про виступи Міхновського на військовому з'їзді в Києві. Читали і будували свої плани.

Ці плани предстали перед світом у всій своїй наготі на Брестській мирній конференції. З легкої руки генерала Гофмана за столом цієї конференції опинились і українські севрюки. Випущені з берлінської клітки жовто-блакитні папуги слухняно повторювали те, чого їх довгі роки вчили німецькі господарі, і на всі вимоги німецької делегації до радянського уряду послужливо кивали головами. Коли ж під стукіт німецького генерального кулака радянським делегатам було поставлено ультиматум щодо України і перед українським народом постала на весь зріст небезпека австро-німецької окупації, — націоналістичні статисти заспівали з радощів «осанна у вишніх» Вільгельмові. Нарешті, настав, як їм здавалося, їхній час, а з ним і можливість змінити лакейську ліврею на міністерський фрак.

Але жорстока доля і цього разу розчарувала лакуз, зайвий раз показавши їм, що значно легше вдягти ліврею, ніж скинути її. В той час, як український народ ділами своїх воїнів розпочинав нову книгу своєї слави, коли вся Україна піднялася на боротьбу з німецькими окупантами, наслідувачі Мазепи з Центральної ради не насмілювались висунути носа з приймалень німецьких достойників. Вогні повстань, що спалахували то в одному, то в другому кінці нашої країни, бентежили і хвилювали випробуваних у боях пруських генералів, а київських «міністрів» кидали в блідий страх. Люди без батьківщини відчули тепер, що значить ненависть великого народу, ненависть, якої не можна загасити жодними репресивними заходами, бо кожна куля, вистрелена окупантом або його гайдуком в опереточному жупані, була лише черговою іскрою, що наближала хвилину вибуху великого всенародного повстання.

Коли на зміну політиканам з Центральної ради прийшов новий німецький фаворит — Павло Скоропадський, становище від цього анітрохи не змінилося. Україна вирувала, Україна хотіла жити по-своєму. Вона з однаковою люттю знищувала каральні загони генерала Ейхгорна і синьожупанників Скоропадського.

Всю силу цієї люті відчув Скоропадський восени 1918 року, коли він був змушений тікати в німецькому санітарному поїзді, тікати тими самими шляхами, що ними через деякий час після цього накивали п'ятами і його спадкоємці з петлюрівської школи.

Дарма жовтоблакитники намагалися згодом вирвати ці чорні сторінки з історії своєї ганьби, дарма націоналістичні фальсифікатори складали потім за кордоном легенди про свої «Фермопіли» під станцією Крути, бо ніщо не змінить факту, що в ті грізні роки їх вплив не виходив ніколи поза коло, накреслене багнетом інтервента.

ВАРШАВСЬКІ МЕЛОДІЇ

Ще одну спробу сісти на шию українському народові вчинили вони в 1919 році. Цим разом, за тимчасової нездатності берлінського протектора, вони уклали союз з Пілсудським, який саме тоді готував свій похід на Київ. Симон Петлюра, той самий Петлюра, який узимку того року заявив патетично, що його спірку з поляками за Західну Україну вирішить тільки меч, через кілька місяців після того не тільки сховав цей меч у піхви, не тільки поквапливо визнав претензії Пілсудського на Західну Україну, але й у таємному договорі віддав йому всю територію на правому березі Дніпра, залишаючи за собою скромне право керувати Лівобережжям, та й то під суворим контролем Варшави...

Проте Пілсудському щастя служило ще коротше, ніж Вільгельмові II. За кілька тижнів після початку свого наступу він думав уже не про Київ, а про те, як утримати в своїх руках Варшаву. «Уряд» Петлюри встиг і на цей раз врятуватися втечею, перенісши свою столицю на колесах до Західної Польщі. Салон-вагони з тризубом назавжди застрягли у глухому тупику станції Тарнув, а їх пасажирам лишилось тільки одне: старіти на чужих хлібах і, старіючи, чекати чергової кон'юнктури, шукати нових меценатів політичної проституції, досить сильних, щоб наповнити розчаровані серця «ботокудів» новою надією на здійснення їх божевільних мрій.

АНТРАКТ

Чекати довелося довгенько. Але в цьому антракті між двома діями — першою і другою світовою війною — люди без батьківщини не байдикували. З одного боку, вони намотували зірвану подіями нитку, що зв'язувала їх з Берліном, з другого — вони продовжували спекулювати на ягайлонській великодержавній манії Пілсудського. Щоб не вийти з форми, вони подвизалися одночасно у всіх можливих контррозвідках. Ольга Басараб віддано працювала для німецької, Петро Певний — для польської, Онацький і Островерха — для італійської. Одні кандидати в жовто-блакитні мандарини, як Скоропадський і Коновалець, чекали кращих часів під чорними крилами німецької псевдореспубліки, інші, як Адрій Левицький та Дмитро Левицький, — під білими крилами орла з-над Вісли.

Через своїх агентів, що були також агентами

Мал. В. ГОРБАЧОВА

— Діда-Мороза не треба було перевіряти: бачите, бідолаха, розтанув від сорому.

КОРОТШЕ

ПЕРЕДНОВОРІЧНА УСМІШКА

В гастроном зайшов молодик, який, судячи з його розпашілого виду, авансом уже почав зустрічати Новий рік.

— Ей! — гукнув до солідного чоловіка в пенсне, що стояв у черзі.

Солідний, нервово покручуючи ланцюжок з ключем від машини, повертається на голос:

— Це ви — до мене?

— А до кого ж іще?

— В такому разі, прошу пробачення, але я вам не «ей», а Сидір Миколайович.

— Ей, Сидоре Миколайовичу!

—... Сіряченко.

— Ей, Сидоре Миколайовичу Сіряченко.

— І не просто Сіряченко, а кандидат мистецтвознавства.

— Ей, кандидате мистецтвознавства Сидоре Миколайовичу Сіряченко! То твоя зелена «Волга» стоїть біля газетного кіоску?

— Не «твоя», а «ваша»!

— Ей, кандидате мистецтвознавства Сидоре Миколайовичу Сіряченко, то ваша зелена «Волга» стоїть біля газетного кіоску?

— Моя.

— А то ти прив'язав до неї зверху ялинку?

— Та, врешті-решт, не «ти», а «ви»! Не «прив'язав», а «прив'язали».

— Ей, кандидате мистецтвознавства Сидоре Миколайовичу Сіряченко, то ви прив'язали на дах зеленої «Волги» ялинку?

— Я. А що трапилось?

— Нічого серйозного. Та й, мабуть, уже пізно...

— Що «пізно»? Ви, все ж таки, щось хотіли сказати?

— Хотів, товаришу кандидате мистецтвознавства...

— Кажіть коротше, бо моя черга за тортами підходить.

— Зараз, шановний Сидоре Миколайовичу Сіряченко...

— Ну-ну, я вас слухаю?

— Справа в тім, товаришу кандидате мистецтвознавства Сидоре Миколайовичу Сіряченко, що з вашої зеленої «Волги», отії, шановний Сидоре Миколайовичу Сіряченко, кандидате мистецтвознавства, що стоїть біля газетного кіоску, якісь два лобуряки щойно відв'язували ялинку...

— Чого ж ви жуйку жували? Чого про це коротше не сказали, а півгодини тягли?!

— Так я ж, шановний Сидоре Миколайовичу Сіряченко, кандидате мис...

Але чоловік у пенсне уже не слухав: забувши про солідність і про торт, скільки духу метнувся з гастроному...

Іван НЕМИРОВИЧ.

їх господарів, вони і далі намагалися «стукати в серця» українського народу. Стукали обрізами і револьверами, стукали шпигунством, саботажем і диверсійними актами, стукали облудною пропагандою. Коли у відповідь цей народ стукнув їх під Базаром, стукнув на процесі нового варіанту «Союзу визволення України» — так званої «Спілки визволення України», стукнув, нарешті, їх націоналістичну агентуру в 1933 році, вони зняли шалений галас про «червоний терор на Україні». Карлики, з запльованими від безсилої люті бородами, розбіглися по Європі і дерлися на трибуни, щоб звідти пропагувати «хрестовий похід» проти Країни Рад, зокрема проти Української Радянської Соціалістичної Республіки.

В ОБІЙМАХ СВАСТИКИ

Цей гармидер невипадково збігається в часі з приходом Гітлера до влади. Невипадково Мілена Рудницька облюбувала собі для своїх антирадянських «хрестоносних» виступів трибуну женевського «Конгресу національних меншостей», керованого завзятим гітлерівцем. Пенсіонерів з жовто-блакитної малини Гітлер благословив на свою службу.

Треба сказати, що в той час жовтоблакитники давали зразки «дисциплінованості». Як відомо, так звана «Організація українських націоналістів», намагаючись обдурити народ Західної України своїм сурогатом «революційності», з самого початку свого існування застосувала тактику індивідуального терору проти окремих представників польської адміністрації. Та досить було Гітлерові домовитись з Беком, щоб ватажки цієї організації раптом припинили свій «терор». Більше того, коли деякі дезорієнтовані несподіваною зміною тактики члени цієї організації наважувалися протестувати, вони розплачувалися за свій протест життям. Трупи юнака і дівчини-попадянки, знайдені з простреленими головами над одним із львівських ставків, свідчили досить переконливо про те, що для оунівських верховодів інтереси фашистської Німеччини були дорожчі, ніж кров і життя їхніх товаришів по організації.

ДЕНЬ РОЗПЛАТИ БЛИЗЬКИЙ

Але тільки в червні 1941 року люди без батьківщини показали, на що здатна каналія, яка з політичного бандитизму і зрадництва зробила собі професію. Ще танки гітлерівських песиголовців не встигли взяти розгону, як жовтоблакитники Західної України уже повитягали ножі з халяв.

Ледве окупанти встигли ввійти до Львова, як уся зграя повилазила з нір і кинулась вбивати радянських людей, змагаючись у звірствах з німецькою солдатнею. Чому? Перш за все тому, що такий був наказ гестапо...

Польський письменник Жеромський, мріючи про майбутню Польщу, написав колись «Сон про шпагу». Жовтоблакитники виявились значно скромнішими. Їм снилася не рицарська шпага, а звичайний шпіцрутен німецького поліцмейстера.

Проте навіть і цей їх сон не тривав довго, його обірвала та сама рука, що клала в їхні руки бандитський ніж. Два озброєні загони, що їх німці в перші дні війни дозволили організувати галицьким «ботокудам», були розігнані німецькими офіцерами раніше, ніж солдати цих загонів встигли засвоїти пруський парадний крок. Тільки достатньо підтоптаним та вже беззубим ренегатам Гіммлер дозволив гратися ще в «політику», яка полягала, головним чином, в передруковуванні матеріалів з «Фелькішер беобахтер» на сторінках «Краківських вістей»...

25 років Радянської влади — це 25 років української державності. Фашисти не вважають нас за народ, вони запеклі, невгамовні вороги України, вороги її державності. З ними ведемо боротьбу на смерть і життя. На їхню смерть, за наше життя. В цій боротьбі об'єднався весь наш народ. В героїзмі бойових буднів він будує собі пам'ятник безсмертної слави. І чим ближчий стає день нашої перемоги, тим сильніше б'ються прості і великі в своїй простоті серця радянських людей.

Зате, чим ближчий стає день розплати, тим більший страх і розпач охоплює гітлерівських катів України. Катів та їхніх підручних — людей без батьківщини, людських ганчірок, які опинилися тепер за дверима історії, опинилися там, звідки веде один тільки шлях, шлях ганьби і вічного забуття.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА.

— Алло, довідкове? Так прийшов уже Новий рік чи ще ні?..

ЧОЛОВІКА ДРУЖИНА ЛЮБИЛА...

(Майже як у відомій народній пісні)

Чоловіка дружина любила,
В день народження джемпер купила.
Чоловік у той джемпер убрався,
До дружиноньки і не озвався.

Чоловіка дружина любила,
В день народження туфлі купила.
Чоловік їх приміряв, озувся,
До дружини і не всміхнувся.

Чоловіка дружина любила,
Дві сухі рибини купила.
«За таку невдячність мій любий
Поламає хай собі зуби!».

Чоловік усміхнувся щасливо:
— Це ж таранька! Річ перша до пива!
І дружину давай обнімати
І носить на руках по кімнаті.

І. ПАВЛІХА.

м. Калуш
Івано-Франківської області.

ЛЮДИ І МАСКИ

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

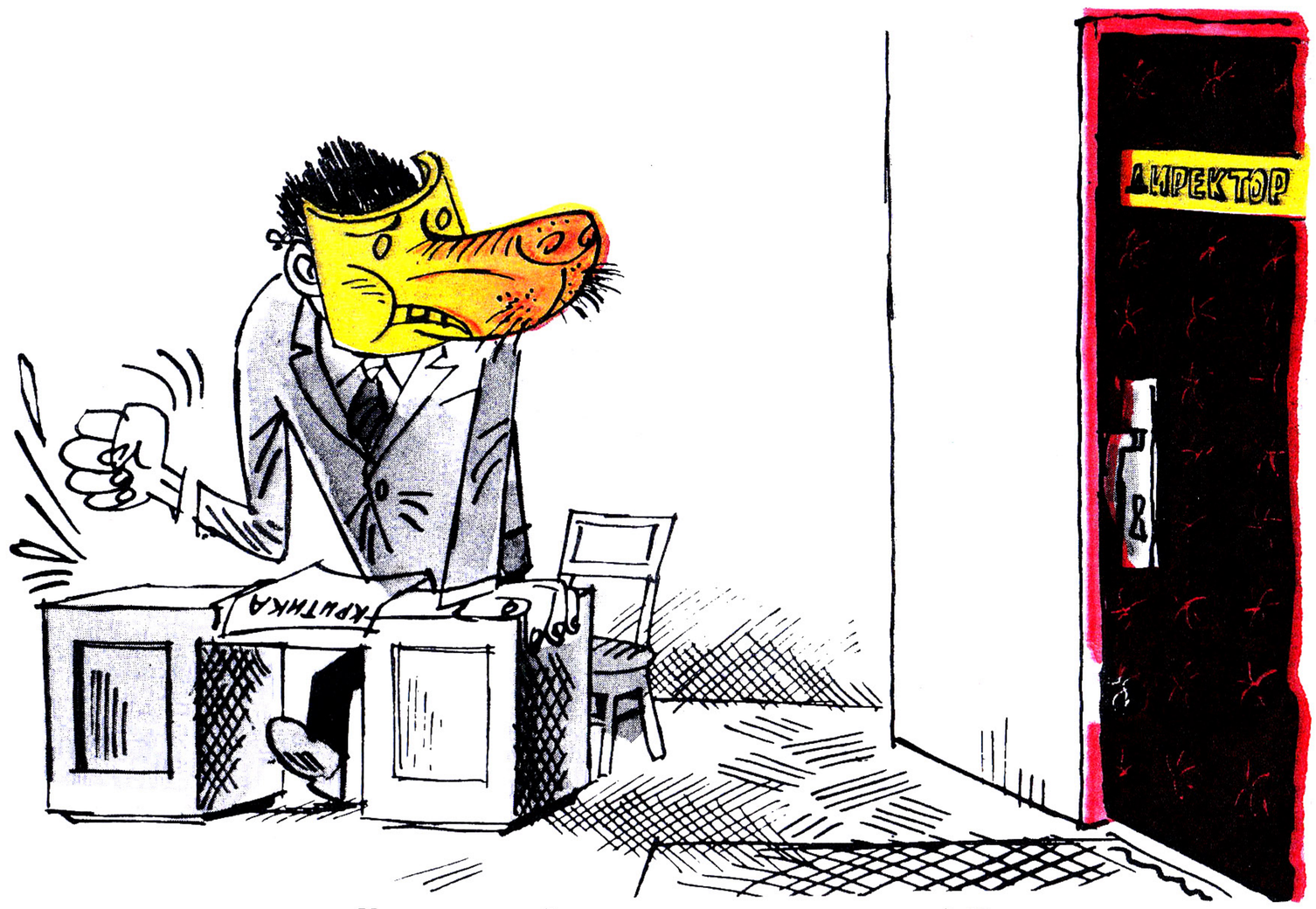

— Ну, зараз я йому все скажу прямо у вічі!

Зустрілися...

УСМІШКА

«Але ж він повинен подзвонити, якщо я йому люба», — збиваючи на голові піну шампуню «Ада», думала вона.

«Але ж вона мене образила, і якщо я їй до серця, повинна зателефонувати», — потираючи неголену щоку, думав він.

«Ні, це ж неможливо отак чекати, буду розумною, привітаю з Новим роком».

І вона набрала його номер.

«Але ж я мужчина і не повинен ображатися на кожну жіночу примху, та й ще перед святом».

І він набрав її номер.

«Зайнято... зайнято... Може, з рудою Мариною домовляється про зустріч?» — тьохнуло, захвилювалося серце у неї.

«З ким можна так довго розмовляти? Може, хвалько Євген манить покататися на «Ладі», — засмоктала ревність десь всередині у нього. — Ні, я ж таки додзвонюсь і з'ясую все».

— Алло, Наташо? Це я. З наступаючим... Ти не заперечуєш, якщо ми сьогодні о сьомій вечора зустрінемося?

— О сьомій? — думка-блискавка: «Не встигну ж зачіску зробити», — і в трубку: — О сьомій не зможу.

Але, поміркувавши трохи, хитро кинула:

— Якщо хочеш, буду о шостій біля книжкового.

— Але о шостій не зможу я...

— Дуже шкодую, — і трубка запікала короткими гудками.

«Так і знала: о шостій не зможе, значить після роботи піде проводжати ту руду Марину. До сьомої встиг би повернутися. Ні, цьому треба покласти край...».

І через якусь хвилину каблуки чобітків вицокували в бік установи, де працював він.

«На сьому прийти не зможе, значить, ось вона, причина: домовилася з тим базікою Євгеном про зустріч. Ні, я повинен негайно піти до неї і з'ясувати все».

І через якусь мить його черевики топтали сніг у той бік, де жила вона.

Біля книжкового, о шостій, шляхи перетнулися.

— Наташо?

— Сергію!

— Ти куди?

— А ти куди?

— До тебе.

— І я до тебе...

— Правда?

— Правда.

— Вибач, о шостій не міг, хотів поголитися, бач, яка щетина. А ти ж не любиш мене такого, колючого.

— А я мила голову, як ти подзвонив, і зачіску не встигла зробити, ось натягла перуку на мокре волосся. А ти ж так не любиш, коли я в перуці...

Неля КАСЯНЧУК.

м. Бориспіль.

Мал. Й. КОГАНА

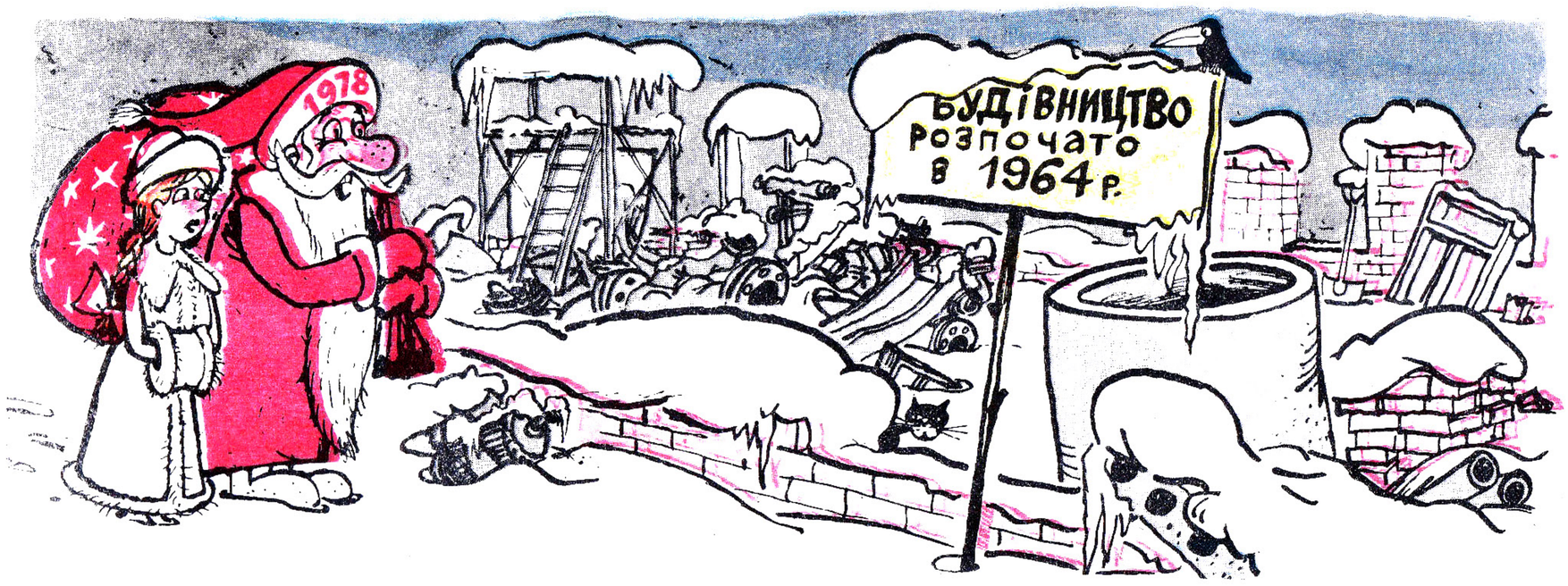

— Бач, як заморозили будівництво. Навіть я так не зумів би.

НОВОРІЧНІ ГОСТІ

БАЙКА

Стояла ніч під Новий рік.
Вихрило снігом. В хаті — хоч собак прив'язуй
Та ще й дрючка, щоб всиділи, показуй.
У пеклі тім сидів побитий лихом Чоловік,
Нахмуривши згорьоване чоло...
(Читачу мій, пробач — забув сказати, де було,
В якій такій країні.
Либонь, на старість літ забудькою стаю.
От лишенько, і нині
Не пригадаю, де, в якім лучилося краю, —
Затямив лиш, що десь за дальніми морями,
Де ми, на щастя, не живемо з вами).
Журивсь нещасний, долю проклинав.
Аж двері рип, і на порозі гість постав,
Мов сатана похмурий, з жовтими зубами.
— Ол райт! Чого надувся? З Новим роком!
Той ні телень. Лиш скинув оком:
— Ти хто? — Не впізнаєш? Хіба?!
Та ж я твоя судьба.
Я — Безробіття. Твій товариш нині.
В бідахи піт циганський виступив на спині.
— Заходь. Мені вже не звикать.
— Я не один. — То клич усіх. От пригощать
Чим буду вас. Доживсь — хоч зуби на полицю.
Гість погукав у темну ніч.
І вмить суворі, хижолиці
Два демони явились перед нього віч-на-віч —
То Дорожнеча і Податки.
Услід за ними, наступаючи на п'ятки,
Вповзли кістляві тіні — Голод й Злидні.
— Стрічай і нас! Твої супутники довічні.
Чого сидиш? Частуй та підемо у рік новий!
Всміхнувся гірко Чоловік сумний:
— Заждіть. Не всі ще. Гостю бажану чекаю.
— Кого? То що за птиця отака?
І Чоловіку на лице упала тінь важка:
— Жду Смерть свою. Її у гості виглядаю.
— Е-е, чоловіче, дарма будеш виглядати:
Цей рік вона не з кожним може зустрічати.
Ти не один, таких у неї, як в собаки бліх, —
Не навістиш одразу всіх.
Ще зачекай, ось випий всю до дна цю чашу,
Пізнай турботу й дружбу нашу,
А вже тоді і Смерть у гості зви-гукай.
Вона знайде тебе, дорогу вкаже в рай!..

* * *

...А що ж, де капітал неситий верховодить,
Там безробіття, злидні, голод вкупі ходять.

Петро СЛІПЧУК.

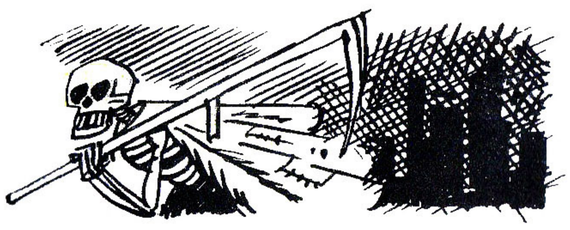

Мал. В. ШИРЯЄВА

— З новим!..

Отака була історія...

ГУМОРЕСКА

Електропоїзд зупинився, і я зі своїми пакунками увійшов у широко розчинені двері вагона.

Сів і заходився розглядати своїх попутників.

Сусід же, видно, зацікавився мною. Просто як новою людиною, з якою можна погомоніти, аби убити час до Києва.

— У гості? — кивнув він головою на мої покупки, від яких по вагону розносився ще свіжий фабричний запах.

— На іменини, — відповів я і поглянув на годинник. — Якби тільки не запізнитися.

— Запізнитися — то ще не біда, — посміхнувся мій сусіда. — Кінець, як кажуть, — всій справі вінець. Хочете, я розповім вам історію, що трапилася зі мною у новорічну ніч? — І, не чекаючи згоди, повів далі:

— Нас із дружиною на зустріч Нового року запросив мій давній приятель, як оце вас, до Києва.

Прибули ми вчасно. Та тільки сіли за святковий стіл, щоб провести старий рік, як у моєї дружини раптом округлилися очі, і вона розпачливо вигукнула:

— Чоловіче! Я ж забула вимкнути праску!

У мене серце мало не вибухнуло в грудях.

Що робити? Я лишив жінку, швидко одягнувся і вирушив у дорогу. Ледве вдалося умовити таксиста.

До свого містечка дістався о другій годині ночі. Весь час перед очима стояв охоплений полум'ям наш будинок. І всю дорогу мені вчувався запах диму, від якого я навіть почав кашляти.

На моє щастя, будинок стояв цілий. Виявилося, дружина помилилася. Праска стояла вимкнена.

Я сів біля столу й закурив. Заспокоївся і знову вирушив у дорогу. Дістався до Києва уже під ранок.

Із запізненням привітав усіх з Новим роком. Виголосив жартівливий тост: щоб, мовляв, у новому році нам пожежі навіть не снилися.

І раптом... Раптом згадав: люди добрі! Я ж забув на столі запалену цигарку!.. Далі можете собі все уявити. Отакий був у мене Новий рік. Добре, що все добре скінчилося.

Сусід замовк і задивився у вікно. Поїзд загальмував, зупинився.

— Куди це ви, ще ж не Київ! — долинув до мене здивований голос сусіда.

Та мені було не до нього: я, мов обпечений, кинувся у відкриті двері електрички — згадав, що у поспіху забув, здається, відключити газ.

Ігор СІЧОВИК.

Мал. А. БОРДУНІСА

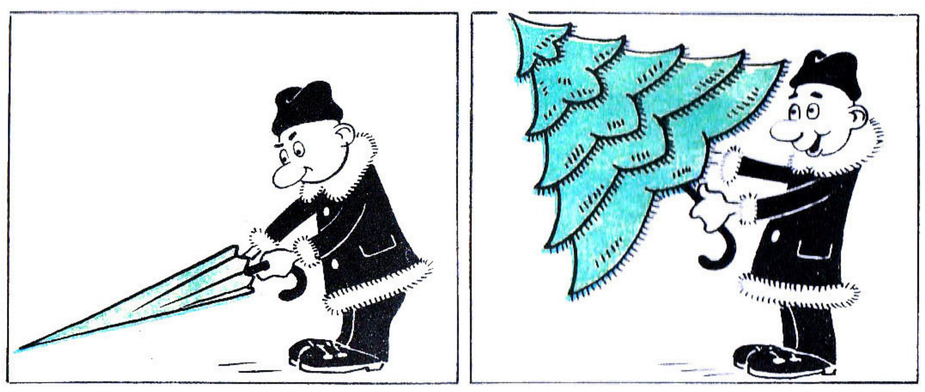

Без слів.

Мал. О. АЛЬОШИЧЕВА

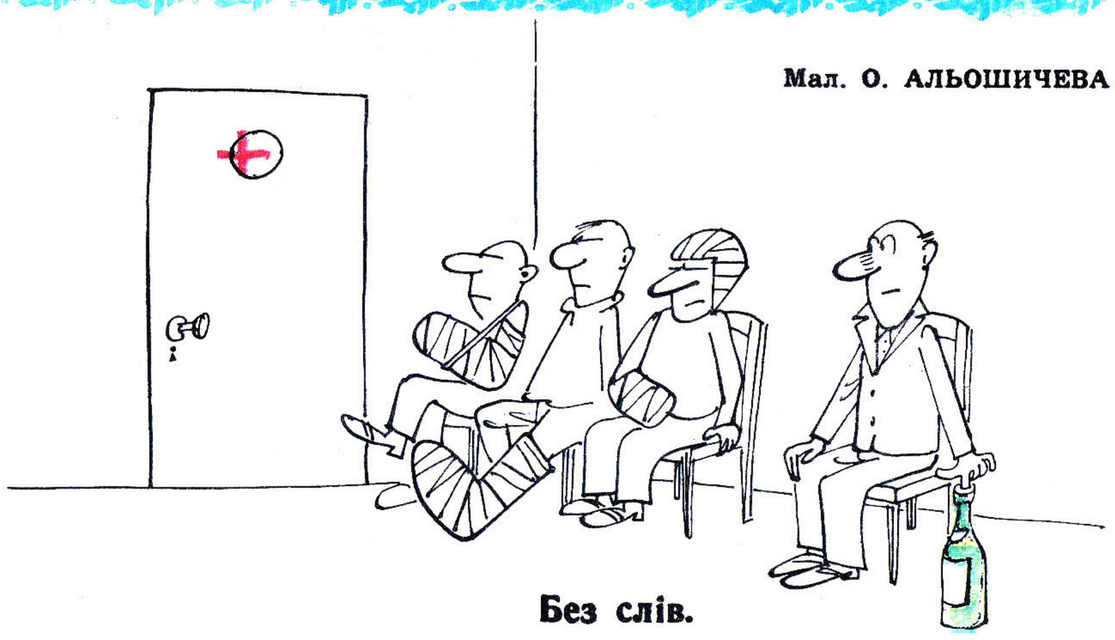

Без слів.

Новий рік у любителя «валу».

— Спеціально етикетки поміняв. Може, питимуть менше.

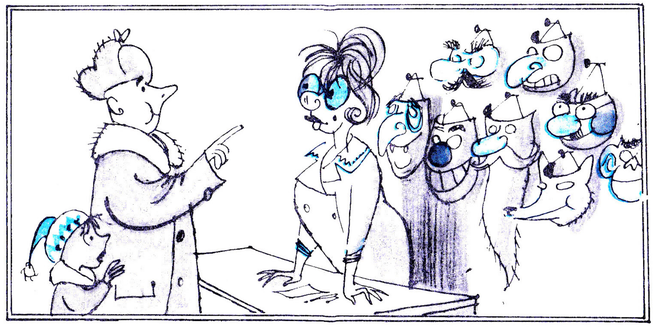

— Мені треба симпатичну маску, таку, як на вас.

— Де ялинку брали?

— Здрастуй, Петре, а я тебе відразу впізнав!

— Любить, не любить...

Без слів.

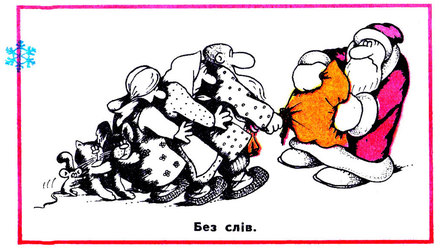

Без слів.

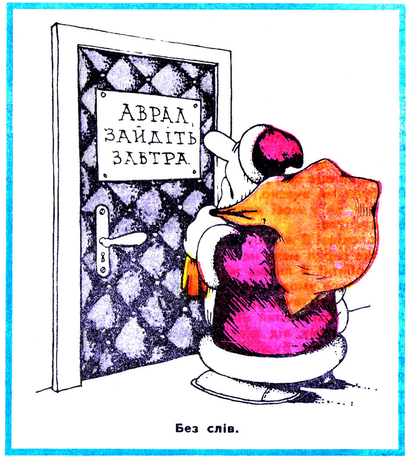

Без слів.

— А я сьогодні роздавав ось такі-і подарунки...

— Чого репетуєш? Я ж не просто зрубав ялинку, а й посадив нову.

— Під Новий рік посварилися. Вже і ялинку навпіл поділили...

Малюнки художників: І. Александровича, А. Бордуніса, А. Василенка, В. Гончарова, В. Зелінського, Ю. Кособукіна, Т. Юнака.

ПІДСТАВЛЯЙТЕ МАКІВКУ!

(П'єса на одну дію, три картини)

Дійові особи:

Петя — муляр.
Мельничук П. А. — директор Броварського заводоуправління будівельних матеріалів.
Громадянин Невезучий.
Кореспондент.

КАРТИНА ПЕРША

Будівельний майданчик. На висоті четвертого поверху працює муляр Петя. Ось він бере чергову цеглину, хоче покласти її на шар розчину, як раптом півцеглини одвалюється і летить униз.

Петя. Ой!.. (Дивиться вниз. Блідне). Впала комусь на голову... Що ж тепер буде?

КАРТИНА ДРУГА

Кабінет директора Броварського заводоуправління будматеріалів Мельничука П. А. Прочиняються двері, і в них з'являється лиса голова.

Невезучий. Можна? Я не надовго.

Мельничук. Заходьте. У якій справі?

Невезучий. Та я... Ось тут... Вибачте, я такий схвильований... Такий вдячний... Ось речовий доказ... (Простягує Мельничуку зав'язаний кульок. Той бере його, здивовано знизує плечима). Зараз усе поясню... Розумієте, мені доводилося стільки потерпати через власну неуважність... Минулого року три місяці пролежав у лікарні... Цеглина впала на голову...

Мельничук. Але я тут при чому?

Невезучий. Цеглина була, як з'ясувалося, виробництва Ірпінського цегельного заводу. Кремінь, видать, а не цеглина, нехай їй грець... А ось тут, у кульку, продукція Заліського заводу... Себто, вам підпорядкованого... Вчора впала мені на голову з висоти четвертого поверху. Ледь торкнулася маківки — і розлетілася в друзки... Уявляєте? (Нахиляє голову, робить нею рух трохи вперед, у напрямку директорського столу, демонструючи маківку). Можете переконатися — навіть сліду ніякого не лишилося. То я оце зібрав порохню... На пам'ять, значить... А вам хотів дуже подякувати, що живий зостався...

Мельничук (повертаючи Невезучому кульок). Що за недолугі жарти? (Підводиться з-за столу, даючи зрозуміти, що аудієнцію закінчено).

Невезучий (задкуючи до дверей). А я хотів той... Така подія...

КАРТИНА ТРЕТЯ

Той же кабінет. Директор розмовляє по телефону.

Мельничук. Чим багаті, шановний, тим і раді...

До кабінету входить кореспондент.

Кореспондент. Здрастуйте. Я з редакції.

Мельничук. Здрастуйте, здрастуйте. Слава богу, на увагу преси не скаржимось. Тут уже була одна перевірка. Даремно людей потурбували...

Кореспондент. Отже, ви задоволені роботою ваших заводів, і Заліського зокрема?

Мельничук. А чого ж... Удостоєні першого місця за перший квартал по Київському обласному виробничому об'єднанню «Київбудматеріали» Міністерства промисловості будівельних матеріалів.

Кореспондент. Чому ж тоді на вашу продукцію скаржаться? От хоч би Київське управління Головнафтопостачзбуту. Послухайте (читає листа). «Цеглу на Заліському заводі одержуємо нікудишню. Ніхто й палець об палець не вдарить, щоб підвищити її якість...».

Мельничук. Ну, хіба що...

Кореспондент. А ще розмовляв я з представниками тресту «Київптахопром». Кажуть, що привозять на місце призначення саму пилюку замість цегли...

Мельничук. М-да... Воно, звичайно, якщо відверто... Але ж... (Відкриває шухляду, дістає звідти канцелярську папку, розкриває її, простягує кореспондентові). Читайте ось тут.

Кореспондент (читає вголос). «План розвитку гірничих робіт по Заліському родовищу суглинків Заліського цегельного заводу. Випробувані суглинки Заліського родовища являють собою малонасичену пісну сировину... Формовочні властивості незадовільні...»

Мельничук. Пластичність глини мізерна.

Кореспондент. Зачекайте, зачекайте. Навіщо ж ви, в такому разі, випалюєте цеглу?

Мельничук. Ну, навіщо ж ставити питання так категорично? Звичайно, додаємо тридцять процентів спондилової, тобто якісної, глини...

Кореспондент. І все-таки цеглу випускаєте низькопробну. Ото, мабуть, правду кажуть, що на заводі ніхто й пальцем не ворухне, щоб поліпшити якість цегли.

Мельничук. Що ви, що ви! (Директор знову відкриває шухляду, видобуває з неї ще одну папку). Будь ласка, плани заходів по якості на 1977 рік... І взагалі... Я ж вам казав, що до нас навіть з подяками приходять...

В дверях кабінету з'являється голова громадянина Невезучого.

Мельничук. Ви знову тут?!

Невезучий. Та я ж хотів усе-таки подякувати... Така подія...

Мельничук (до кореспондента, тріумфуюче). Ну, що, чули? А ви кажете — скаржаться...

Завіса падає одночасно зі стінкою, викладеною з цегли Заліського заводу.

В. КИРИЛЕНКО.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

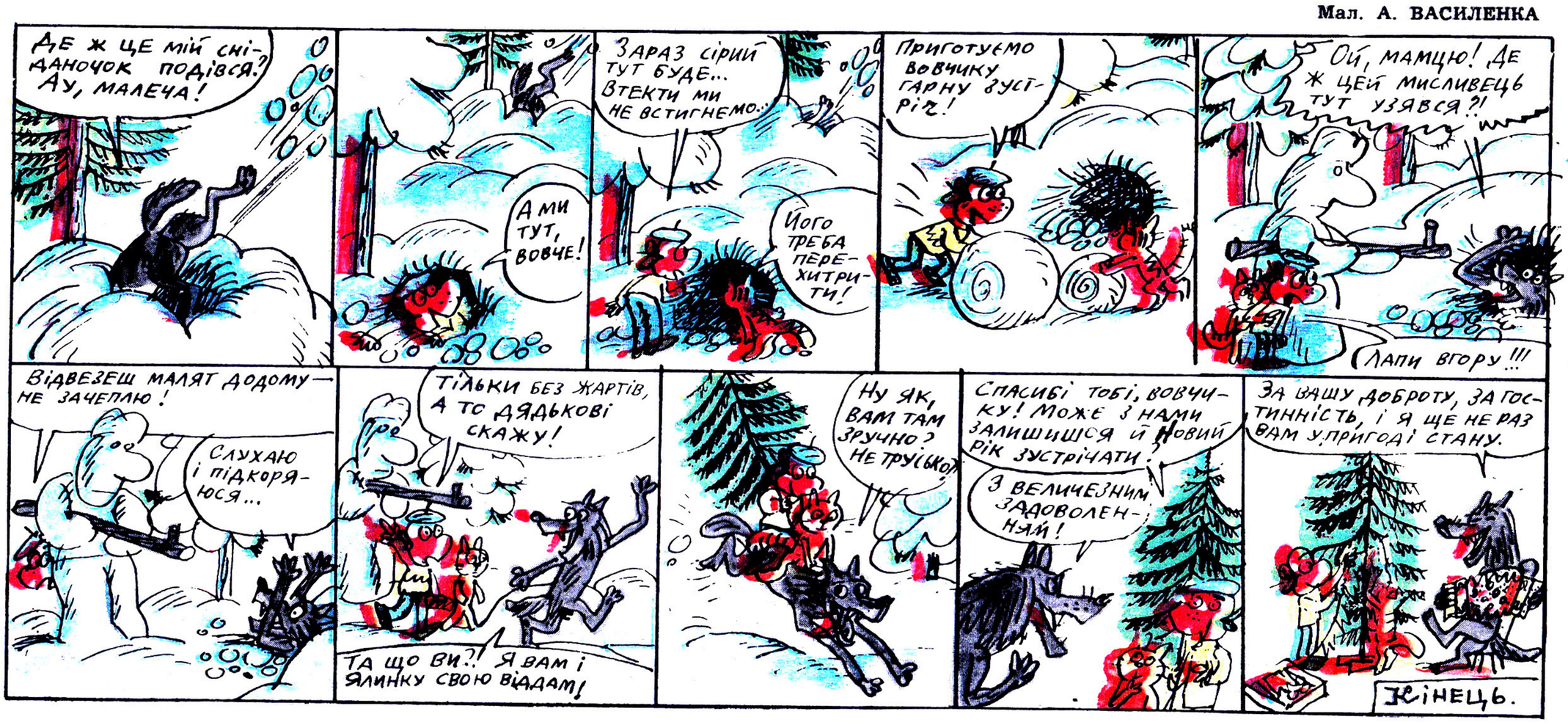

НЕВДАЛА МАНДРІВКА

Північна казка

Пливе кит Ім-клик по морю. Пливе, лобом крижини розштовхує — чхать на них він хотів. Пливе й співає:

Ой, гоп гопака,
В мене радість ще й яка,
Знайте всі — чужі й свої:
В теплі я пливу краї!

А в цей час лежав на крижині морж Иргин. Спав і солодкі сни бачив. Раптом хвиля сколихнула крижину і він упав у холодну воду. Хто насмілився його потурбувати? Зараз Иргин провчить нахабу!

Та почув пісеньку і став просити Ім-клика:

— Візьми мене з собою! Дозволь я на спину тобі залізу...

— Гаразд, — каже Ім-клик. — Мені хіба що, залазь.

Видерся Иргин китові на спину та як зареве з усіх сил:

Ой, гоп гопака,
В мене радість ще й яка,
Знайте всі — чужі й свої:
В теплі я пливу краї!

Почув отой спів сивуч Айвам. Позаздрив і каже:

— Гей, Иргине, візьми мене з собою!

Від злості аж підскочив Иргин:

— Іще б чого! Тут і мені не вистачає місця, а ще ти лізеш!

Почув кит Ім-клик, що Иргин стрибає у нього на спині і запитує:

— Чого ти вовтузишся там, чого лоскочеш мене?

— Та он Айвам проситься в теплі краї. А я кажу, що тобі й так важко.

— Зовсім не важко, — відповідає Ім-клик. — Залазь і ти, Айваме!

Вибрався на китову спину Айвам. Зрадів дуже, заспівав:

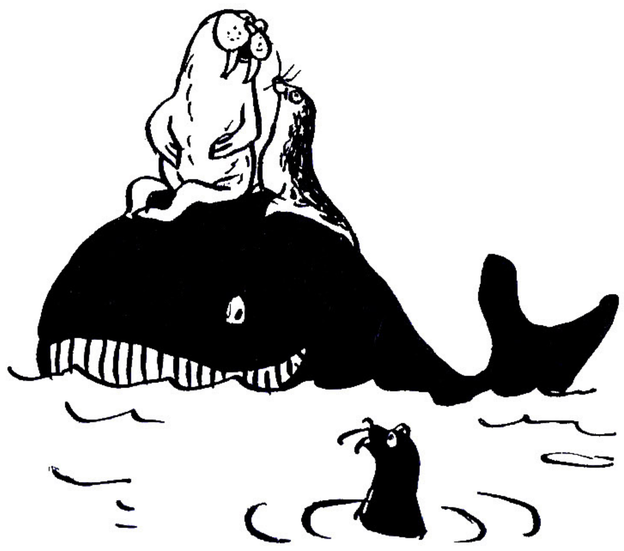

Ой, гоп гопака,
В мене радість ще й яка,
Знайте всі — чужі й свої:
В теплі я пливу краї!

Почула спів нерпа Лари.

— Візьміть і мене з собою!—просить.

Иргин і Айвам так і застрибали від злості:

— Та тут ніде ласта поставити, а ще й ти просишся!

— Чого ви знову стрибаєте?—затурбувався Ім-клик.

— Та он Лари проситься до нас.

— Ну й нехай залізає. Місця всім вистачить.

Залізла Лари китові на спину. Заспівала весело:

Ой, гоп гопака,
В мене радість ще й яка,
Знайте всі — чужі й свої:
В теплі я пливу краї!

Довго-довго вони пливли... Ось-ось у теплі краї вже мали припливти. Раптом летить пуночка Юії. Маленька-маленька пташечка.

— От чудесно! — защебетала. — Я теж лечу в теплі краї. Втомилася, не маю сили крилами махати. Можна, я сяду до вас, відпочину трішки?

Як застрибали всі від обурення, як закричали:

— Нам самим місця не вистачає! Ти зіпхнеш нас у воду! Кит Ім-клик уже втомився! Геть, геть лети звідси!

Набридло все це Ім-кликові. Думає: «Які неспокійні звірі! Ну їх к бісу!» Взяв і пірнув на дно. А всі, хто сидів на його спині, опинилися у воді.

Пуночка Юії покружляла, покружляла і раптом побачила на воді трісочку. Сіла на неї, відпочила, пір'ячко почистила і далі полетіла.

А звірям довелося повертатися додому. Припливли вони, вилізли на крижину і скаржаться:

— Так і не побачили ми теплих країв... А все через Юії! От негідниця! Вона у всьому винна!..

А ви, дітки, як гадаєте — хто винен?

Євген НАУМОВ.

м. Анадир
Магаданської області

ПІДХОДЯЩИЙ ОБ'ЄКТ

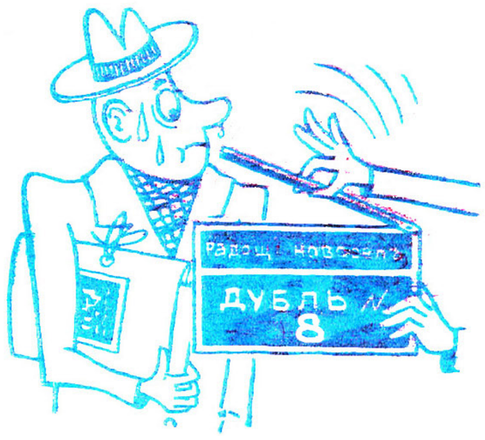

Начальника Дніпродзержинського домобудівного комбінату Віктора Петровича Макаренка запросили на зйомки документального фільму «Радощі новосела».

— Отже, — звернувся до нього режисер фільму, — до вас невеличке прохання: підніміться, будь ласка, на дев'ятий поверх будинку № 25, що на проспекті Перемоги, який ви здали, коли ми не помиляємося, півроку тому. Це раз. А друге — поцікавтеся, як живуть-поживають новосели.

— Із задоволенням! — погодився Віктор Петрович. — До речі, у цьому будинку мешкають робітники нашого комбінату.

— Виходить, будували для себе?

— Піклуємося про кадри, — скромно відповів начальник.

— Так це ж чудово! — вигукнув режисер і звернувся до операторів. — Тоді зразу й починаємо. Хлопці, приготуйтеся! Мотор!

Камери посунулися на Віктора Петровича, немов циклопи, але він не розгубився, бадьоро зайшов у третій під'їзд, натиснув кнопку ліфта і відчув, як по спині побігли мурашки.

Ліфт не працював.

— Тьху! І як же це я забувся, що тут ліфти не працюють, — подумав Віктор Петрович і винувато глянув на режисера. — Ось-ось маємо їх пустити. Та врешті-решт, ліфт у будинку — не головне. У вас там як за сценарієм?..

— За сценарієм начальник домобудівного комбінату піднімається ліфтом. Але ми можемо зробити невеличкі зміни, — заспокоїв Віктора Петровича режисер.

— Ліфт не працює, — продовжував Віктор Петрович. — Невелика біда. Нічого не станеться, якщо хтось підніметься кілька разів на день на дев'ятий поверх. Головне, що будинок новий. А новосілля — це така радість, така радість...

— Якраз це ми й хочемо зафіксувати у своєму фільмі, — мовив режисер і знову усміхнувся. — Ну, що ж, продовжимо? Хлопці, приготуйтеся! Мотор!..

Віктор Петрович, важко дихаючи, вибрався на дев'ятий поверх і хотів уже, було, натиснути кнопку дзвінка біля найближчих дверей, як режисер замахав руками й вигукнув:

— Стоп! Не годиться. Нікуди не годиться! Ви піднімаєтесь дуже повільно, а у нас же фільм короткометражний. От як би ви піднімалися, коли б увечері згадали, що, йдучи на роботу, забулися вимкнути праску?.. Спускаємося вниз і починаємо все спочатку... Отже, дубль номер два. Мотор!

Віктор Петрович знову почвалав по сходах.

— Вище голову! — підбадьорював його режисер. — У вас же в руках нема важких господарчих сумок. І дитячої коляски нагору не тягнете, а йдете, ніби вас позбавили через недоробки тринадцятої зарплати.

«Цього тільки не вистачало», — подумав Віктор Петрович і витер хусточкою спітніле чоло.

— О, ні! Це нікуди не годиться. Зіпсували кадр. Віддайте хусточку нашому асистентові. Спускаємося вниз. Треба починати усе спочатку... Дубль номер три! Мотор! — знову вигукнув режисер, і Віктор Петрович знову пішов угору.

— Веселіше, веселіше! — вигукнув у мегафон режисер. — Люди ж якось піднімаються по кілька разів на день. Ви ж самі говорили...

Далі Віктор Петрович пам'ятає усе наче жахливий сон.

— Дубль номер п'ять!..

— Дубль номер вісім!..

— Дубль номер тринадцять!..

— Не можу більше... — прошепотів він під час п'ятнадцятого дубля і важко опустився на східці.

— Ну, добре, — заспокоїв його режисер. — Може, щось викроїмо із знятого. А тепер давайте зайдемо в яку-небудь кімнату.

Зайшли.

— Ну, як тут вам живеться? — поцікавився Віктор Петрович.

— Та отак і живеться, — невесело посміхнулася літня жінка. — Ліфт не працює. Дощ уперіщить, вода затікає між панелі, а по сходах потоками тече. На балконі такі щілини, що страшно й ступити. Газ поки підключили...

Асистенти оператора навели юпітери туди, де стояв Віктор Петрович Макаренко, але його там не було. Зник, так і не дослухавши скарги до кінця....

— Знову нам, хлопці, не пощастило, — розчаровано резюмував режисер. — Якщо домобудівний комбінат будує такі будинки для своїх робітників, то неважко уявити, які він будує взагалі.

— А от радощі новоселів, які поселяються у такі будинки, уявити важко, — додав оператор і почав упаковувати кіноапаратуру.

* * *

Після цього кінозйомочна група вирушила у Кременчук. Облюбувала для зйомок будинок, що по вулиці Героїв Бреста, 79. Не будинок, а красень. Місцевий домобудівний комбінат № 3 здав його в експлуатацію в червні минулого року. Але й тут її чекала невдача. Не встигли розставити апаратуру, як буквально кожний мешканець почав запрошувати операторів в гості, щоб показати, що підлога й двері у їхніх кімнатах порозсихалися, дах протікає. Отже, настрій новоселів зовсім не відповідав лейтмотивові фільму.

Ще невеселіша картина чекала групу у місті Прип'яті. Новосели дев'ятиповерхового будинку, що по проспекту Леніна, 4, не мають у своїх кранах води. Ліфт не працює. В стінах тріщини.

У Києві увагу привернув гуртожиток № 2 Київського інституту народного господарства імені Д. С. Коротченка, який рік тому здало в експлуатацію будівельне управління № 38 тресту «Київміськбуд», де начальником О. П. Фастовець. Але, зайшовши всередину, працівники кіно переконалися, що і цього разу їм не пощастило. Будівельники неправильно зробили гідроізоляцію в душових, а тому стіни гуртожитку всередині змокли, поцвіли.

Зйомочна група збилася уже, було, з ніг, коли із студії надійшла пропозиція: «Враховуючи ситуацію, яка склалася в даний момент, можете приступити до зйомки фільму «Дефекти і об'єкти».

Того ж дня «кіношники» виїхали в Чернігів і аж два тижні натхненно знімали учбово-спортивний корпус Чернігівського педінституту імені Т. Г. Шевченка, який друге будівельно-монтажне управління тресту «Чернігівпромбуд» здало у жовтні минулого року. А знімати тут і справді було що: вентиляція в корпусі відсутня, дах над гімнастичним залом протікає, підвальні приміщення вологі, навіса над входом немає, душ не працює і т. д.

Одне слово, трапився підходящий об'єкт.

М. ПРУДНИК.

І ТАКІ БУВАЮТЬ

Мал. Ю. СЕВЕРИНА

— Книгу скарг! Не вистачає трьох голок!..

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

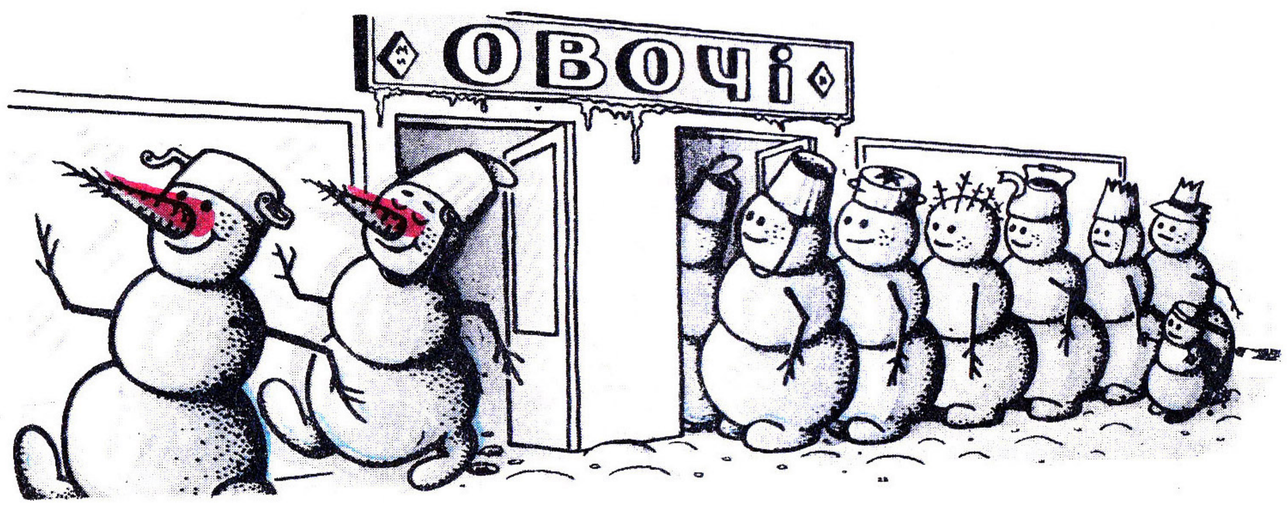

Без слів.

Імперіалістичні держави допомагають расистським режимам Форстера і Сміта, постачаючи їм озброєння та військову техніку.

(З газет).

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

— У вас на півдні Африки ялинки не ростуть, то я вам свою дарую.

САНТА КЛАУС І ВІЙСЬКПРОМКОМПЛ

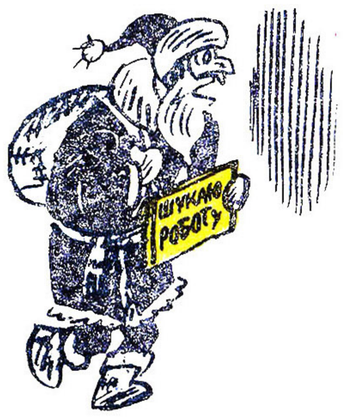

Є в природі Дід-Мороз, або, як його на Заході називають, Санта Клаус, чи нема?

Це з якого боку підійти. Ми — дорослі люди, знаємо, що мороз (а дід він чи юнак, не суть важливо) не що інше, як метеорологічне явище: коли температура опускається нижче нуля і замерзає вода, — от вам і мороз.

Діти ж вірять у живого Діда-Мороза, бо бачать біля ялинки, люблять його, бо він їм роздає подарунки і розповідає веселі баєчки. І що дітям до того, що борода в нього з вати чи з якої-небудь синтетичної куделі?

У нас Дідами-Морозами «працюють» під Новий рік актори і учасники художньої самодіяльності, у США Санта Клаусами працюють (без лапок, але дуже тимчасово) безробітні, яких, на період різдвяних свят, наймають великі універмаги заради реклами.

Свята ж! Торгівля мала б пожвавитись! От Санта Клауса ставлять біля входу у магазин, і він зазиває перехожих:

— Заходьте, будьте ласкаві! Купуйте подаруночки! Своїм діткам! Своїм рідним! Своїм приятелям!

Доводилося мені читати, що в Нью-Йорку, наприклад, є дводенні курси, де вчать на Санта Клаусів. Конкурс на ті курси чималенький: безробітних вистачає і відбирають туди найпоказніших, найголосніших, найвитриваліших «абітурієнтів». Таких, що можуть з ранку до вечора закликати покупців, не хрипнуть за годину-дві.

Санта Клауси на «госпрозрахунку»: добре кричить, багато покупців зазиває, є в магазині виторг, значить, перепаде Санта Клаусу кілька доларів.

Отже, Санта Клаус — реальність.

А як бути з Військпромкомплом?

Є він у природі чи нема? Є. В природі сучасних Сполучених Штатів.

Це ми його для зручності «заабревіатурили», а справжнє його імення таке: військово-промисловий комплекс.

Складається він із дідів (і не зовсім ще дідів) військових і цивільних. У комплексі, або, як ми його скорочено домовились називати, — Військпромкомплі, — всякої тварі по парі. І не по одній парі! Пентагонівські генерали, палії війни, фабриканти знарядь масового знищення людей і взагалі тотального винищення людства, власники акцій компаній, що торгують зброєю. І ще іншою подібною потолоччю цей комплекс укомплектовано.

Всіх їх, цих дідів, ще не дідів, і тих, що зовсім навіть молоді, об'єднує спільна захланність, зажерливість, людиноненависництво, бажання якомога тугіше натоптати калитку на людському страхові та на людській крові.

Отже, ми домовились, що умовно Військпромкомпл уособлюється в одній іпостасі. А тепер уявімо, що Військпромкомпл на хвилинку зупинився біля якогось магазину, де Санта Клаус уже починає хрипнути і закоцюб до нульового градуса.

У Військпромкомпла цупка торба за спиною. Торба та — мало не репне. Куди-и торбі, Санта Клаусе, супроти торби Військпромкомпла!

Значить, зупинився Військпромкомпл біля Санта Клауса і єхидно так запитує:

— Стоїш?

— Стою... Вже ніг не чую.

— Кричиш?

— Кричу... Вже хрипнути починаю.

— Покупців досить?

— Хотілось би більше. Стараюся ж як...

— Даремно стараєшся, йди додому спати.

— Не можу... Дома ж діти голодні, треба ж їм бодай якого щербатого цента заробити.

Військпромкомпл розреготався і самовдоволено поляскав своєю випещеною долонею по туго набитій торбі.

— Щербатого, кажеш? А знаєш, скільки у мене отут? Майже сто сімнадцять мільярдів доларів. Дано Пентагонові на видатки в Новому бюджетному 1978 році. Це ще не всі мільярди! Ми ще підемо до деяких сенаторів на Капітолійський горб і ще вигавкаємо. Дуже просто. Ми так щороку робимо. Ех, житуха-малина! А все чому? А тому, що все подорожчало!

— Свята ваша правда, — зітхнув Санта Клаус, — немає такого товару, щоб не подорожчав. Навіть квитки у метро подорожчали...

— Та я не про ті товари, дурню, я про своє. К приміру, років з десять тому паршивенька гарматка коштувала двісті тисяч, а тепер — вісімсот тисяч. Літак чотири-п'ять мільйонів коштував, тепер — двадцять—двадцять п'ять. Візьмімо оцей ось танк. Десять років тому красна ціна йому була — чотириста тисяч, а тепер у нас його за півтора мільйона з руками одривають. Отак! Стій, дурню, коли тобі не обридло, а мені ніколи!

І Санта Клаус зостався коцюбнути на холоді, а Військпромкомпл пішов... брешу, поїхав у Новий бюджетний 1978-й пентагонівський рік. На танку поїхав. На тому, що півтора мільйона доларів коштує.

Микола БІЛКУН.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Жителі села Шиповате Великобурлуцького району на Харківщині десятою дорогою обходили свій магазин господарчих товарів. Хіба вже кому припече щось купити, то тільки тоді переступить поріг крамниці. Та й то з побоюванням, що тут обов'язково тебе обрахують чи всунуть товар дорожче його справжньої вартості. А справа у тому, що магазином завідувала Козирева К. І. — жінка жадібна до наживи. Отож вона й ціни на товари встановлювала свої, які їй найбільш вигідні.

Лист про це надійшов Перцеві.

Як повідомив редакції голова правління Великобурлуцької райспоживспілки тов. Криничанський, факти підтвердились. За порушення правил радянської торгівлі Козиреву К. І. з роботи знято. За зловживання вона також притягається до кримінальної відповідальності.

Мал. В. ПЕТРЕНКА

Без слів

ТРАДИЦІЙНИЙ ПІДХІД

Коли мова заходить про схильність до перебільшення, чомусь усі одразу згадують рибалок. Мовляв, їх юшкою не годуй, тільки дай їм можливість похвалитися.

Проте, якщо вдуматися, традиційний рибалка, як приклад хрестоматійного хвалька, безнадійно застарів. Є окремі представники окремих професій, в яких схильність до перебільшення сягає нечуваних розмірів. От узяти, скажімо, деяких водіїв вантажних автомашин Вінницького автооб'єднання 01661 Міністерства автомобільного транспорту УРСР.

— Знаєте, скільки ми проїхали? — радісно запитують водії Микола Ящук і Анатолій Маковицький, повернувшись з чергового рейсу.

І називають таку цифру, що в слухача очі на лоба лізуть від подиву. Якщо перебільшення рибалки вимірюється сантиметрами чи, бодай, десятками сантиметрів, то водії, й оком не кліпнувши, додають собі десятки тисяч тонно-кілометрів. За один лише березень 1977 року при перевезенні пива з Тиврівського пивзаводу до Хмільника, Погребища та Оратова вони приписали шістнадцять тисяч сімсот тонно-кілометрів.

А їхні колеги з цього ж таки об'єднання при перевезенні інших вантажів для дев'яти підприємств приписали собі 120.698 тонно-кілометрів. Якщо їм повірити, то їхні тритонки везли щоразу по 10 тонн!

Працівники цього підприємства не першовідкривачі в справі приписок. В області є ще чимало автопідприємств, де водії страждають подібною хворобою. Приміром, водії Шаргородського автопідприємства 01065 приписали собі у звіті аж 44.086 тонно-кілометрів. А водії Вінницького автотранспортного підприємства 2005 «Вінницьктранссільгосптехніки» додали 43.619 тонно-кілометрів. Їхні колеги з Жмеринського райоб'єднання «Сільгосптехніка» лише по 28-ми подорожніх листах приписали собі 123.869 тонно-кілометрів.

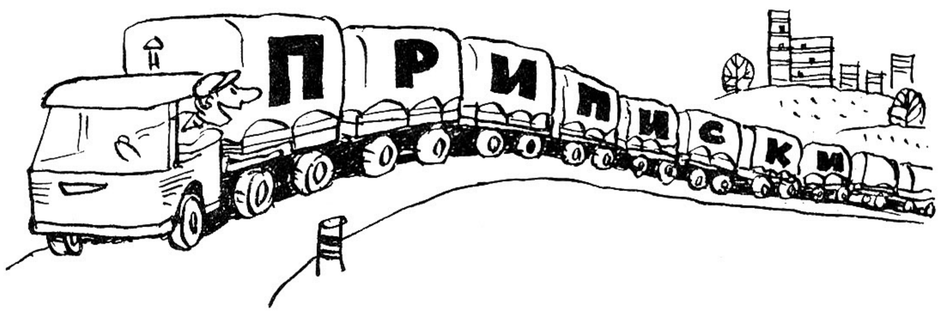

Оце розмах! Оце масштаб! Тут не те, що посміхатися — реготати можна. Що й роблять водії, одержуючи за ті приписані цифри додаткові десятки й сотні карбованців. Що й роблять керівники автооб'єднань і автопідприємств, підписуючи липові звіти про виконання і перевиконання плану автоперевезень.

А чого сумувати, скажімо, заступникові начальника по експлуатації автооб'єднання 01661 Миколі Васильовичу Ковтуну, або директорові автотранспортного підприємства 2005 Миколі Михайловичу Турбовському, або керуючому Жмеринським районним об'єднанням «Сільгосптехніка» Олександру Антоновичу Сузанському та іншим! Чим більші приписки, тим вищі показники. А це і похвала, і гроші.

Нема підстав для суму і в керівників підприємств, які обслуговують оці, схильні до перебільшення, водії. Керівники з легкістю підписують документи про перевезення вантажів (подорожні листи та товарно-транспортні накладні), навіть не глянувши, що в них написано. Бо, звісна річ, розраховуватися мають не з власної кишені...

Спитаєте, а як же відомчі ревізори?

А ніяк! Ось, наприклад, старший ревізор облавтоуправління Олександр Петрович Глинський робив цього року документальну ревізію автооб'єднання 01661, усюди заглядав, але так і не запримітив жодної приписки.

От яка несправедливість! Рибалкам, схильним до перебільшення, — популярність, а водіям, що займаються приписками, — ніякої уваги. Чи не час виправити цей прикрий недогляд?

І. ГАЛИЦИН.

ВИБІР
ГУМОРЕСКА

Інженер Кульомін чимчикував із заводу додому, коли шлях йому перетнула черга. У підворітті громадилася зелена лапчаста купа.

— Ялинки? — здивувався Кульомін. — А, це ж ось-ось Новий рік, — згадав він. — Треба одну взяти неодмінно.

Він пристроївся у хвіст і, щоб скоротити час, витяг з портфеля газету. Він так заглибився в читання, що здригнувся від хрипкого голосу: «Вибирайте самі!»

Кульомін побачив, що він за гратчастою огорожею перед уже поріділою купою ялинок.

«Візьму велику, подумав інженер. — Он яка красуня — мов у казці. Але в якій кімнаті її поставити? Влізе лише у вітальню, для цього треба буде трохи зсунути меблі. Цілий розгардіяш... Взяти маленьку? Ось цю, пухнастеньку. З нею мороки не буде, але всі іграшки не почепиш. Взяти велику? А тоді не вистачить іграшок. Правда, можна докупити. Але коли? Зараз все вже закрито, завтра збори, післязавтра комісія... Взяти маленьку? Несолідно. Серед дітей має бути синок Петра Семеновича. Поскаржиться батькові, що жалюгідна ялинка... Візьму велику. Але як її кріпити? Хрестовини на таку нема. Замовити ж — ціла морока. Зробити самому? Ще довше. Взяти маленьку? Але...»

— Виходьте, зачиняю! — вивів Кульоміна з роздумів хрипкий голос. У дверях загінця стояв продавець ялинок з великим замком.

Зачиняти тут, власне, було нічого — на асфальті валялися залишки глиці.

«Ну ось, завжди так, — похнюпився Кульомін. — Доки грунтовно зважиш усі «за» й «проти», осмислиш належним чином усі фактори й дійдеш, врешті, оптимального рішення, у тебе, можна сказати, з-під самого носа...»

Інженер по впровадженню нової техніки згорнув газету, засунув її до портфеля й поплентався додому...

Савелій ЦИПІН.

Мал. В. НАЗАРЕНКА

— І не просіть! Без знака якості подарунка не візьму!

"Перець" випустив останню в цьому році серію карикатур на допомогу стінгазетам колгоспів, радгоспів та відділень "Сільгосптехніки". Вміщуємо кілька малюнків з цієї серії.

— Ми вивели нову породу курей, яка легко переносить найлютіший холод на фермі!..

— Та загашу, загашу цигарку. Бачу, в тебе, Меланко, техніка безпеки на висоті.

СИНОК-ДАРМОЇД

— Раніше цілий день на тахті валявся, а тепер на голові стоїть...

Без слів.

З напівзабутого

ЧАРЛЗ ДАРВІН
1809—1882

КОМПЛІМЕНТ УЧЕНОГО

Чарлз Дарвін був запрошений на обід до свого друга. Його сусідкою за столом була молода вродлива дама.

— Містер Дарвін, — грайливо запитала вона, — ви твердите, що людина походить від мавпи? Чи можу я віднести це висловлення й на свою адресу?

— Безумовно, — відповів Дарвін, — але ви походите не від звичайної мавпи, а від чарівної.

М. І. ПИРОГОВ
1810—1881

ПОСЛІДОВНИК

Перебуваючи в Парижі, славетний хірург Микола Іванович Пирогов вирішив зайти до Медичної академії. Тут його ніхто не знав, і він скромно прослухав лекцію професора Нелатона про нову складну операцію, яку вперше зробив російський хірург Пирогов. Закінчивши пояснювати, професор Нелатон запропонував, щоб хтось із присутніх зробив цю операцію на трупі. Першим пішов Пирогов і блискуче повторив усю операцію. Професор Нелатон зрадів:

— Чудово! Блискуче! Я пропоную, друзі, надіслати телеграму нашому славетному колезі Пирогову, що в Парижі є гідний його послідовник, який зробив операцію не гірше, ніж він. Дозвольте, друже, запитати, як сповістити про вас Пирогову? Як ваше прізвище?

— Пирогов.

Л. М. ТОЛСТОЙ
1828—1910

ПЕРЕКОНАВСЯ

Л. М. Толстой не терпів газетярів, які юрбою ходили за ним назирці. Один з кореспондентів якось попросив у письменника інтерв'ю. Толстой спитав:

— Навіщо це вам?

— А як же, Лев Миколайович! Навіть останній дурень у Росії — і той цікавиться вами!

— О, в цьому я переконався зараз на власні очі! — спокійно сказав Толстой.

НАВІЩО ЛІКАР!

Коли Л. М. Толстого запитали, чому він не дозволяє викликати лікаря, письменник відповів:

— Хочу померти своєю смертю.

І. С. НЕЧУЙ-ЛЕВИЦЬКИЙ
1838—1918

ПУНКТУАЛЬНІСТЬ

У звичках Івана Семеновича було чимало такого, що викликало подив. Скажімо, сусіди могли по ньому перевіряти годинник: щодня за будь-якої погоди рівно о третій він виходив із своєї квартири, йшов на Фундуклеївську вулицю (нинішня вулиця Леніна), поволі піднімався до Театрального майдану, потім повертав праворуч на Володимирську вулицю, доходив до «підйомника», далі йшов на Володимирську гірку. Там сидів, милувався Дніпром, думав свої думи аж до шостої години, а тоді спускався вниз на Хрещатик і повертався додому. Вечеряв і, хоч би там що, рівно о дев'ятій лягав спати.

1904 року на ювілеї Нечуя-Левицького, саме тоді, коли виголошувалась доповідь про життя і творчість письменника, ювіляр підвівся з почесного місця в президії й рушив до виходу. Його хотіли спинити, але він заявив:

— Уже скоро дев'ята година, — і таки пішов.

Народні усмішки

ПОРАДА

— Не можу, лікарю, уночі довго заснути.
— Рахуйте до трьох.
— Вже рахував до чотирьох.
— Тоді — рахуйте до п'ятої ранку.

Надіслав М. БОГУСЛАВСЬКИЙ.
м. Запоріжжя.

НЕМАЄ ДОМА

Заходить якось сусід до сусіда.
— Іване, ти дома? Позич грошей.
— Ні, мене немає, — чується голос Івана з другої кімнати.
— Та ось же твої черевики стоять, — не вгамовується сусід.
— А я в інших пішов, — відказує Іван.

Надіслав О. ГУЧ.
с. Дерно
Ківерцівського району
Волинської області.

ПРИЧИНА РОЗЛУЧЕННЯ

— Я чув, що ти розлучаєшся з дружиною...
— Так, бо вона завжди ходить по ресторанах і буфетах.
— А що, хіба вона п'є?
— Ні, вона постійно розшукує мене.

НЕ РОЗУМІЮ

— Те, що касир вкрав гроші і втік, я повністю розумію. Але навіщо він взяв з собою і жінку директора?
— Як же! Щоб директор його не шукав.

ЄДИНЕ СЛОВО

— Дівчино, я покохав вас з першого погляду. Я ще не зустрічав такої чарівної, як ви. Скажіть мені одне-єдине слово, і я буду найщасливішим чоловіком на світі до самої смерті...
— Телепень!

Надіслав Г. В. СЕРЕДА.
с. Вербівці
Городенківського району
Івано-Франківської області.

ЖМУТОК КОЛЮЧОК

- *Знав, що по голівці його не погладять, але турбувався все-таки більше про шлунок.*
- *У директора цирку навіть ведмеді ходили навшпиньки.*
- *Якщо дресирувальник не працює з вогником, це значить — він грається з вогнем.*
- *До кожної людини потрібен свій підхід, а до кожного підходу — своя людина.*
- *Якщо людина непримітна, це одразу впадає у вічі.*
- *Найвірніший спосіб пережити будь-які неприємності — довго жити.*
- *Недарма кажуть, що друзі пізнаються в біді. Гарний друг у важкій для нього ситуації ніколи вас не потурбує.*

Геннадій КОСТОВЕЦЬКИЙ,
Олег ПОПОВ.

Мал. Ю. КОСОБУКІНА

Без слів.

Малюнки з журналів: «ОЙЛЕНШПІГЕЛЬ» — Берлін, «ДИКОБРАЗ» — Прага, «РОГАЧ» — Братіслава, «РАДУГА» — Белград.

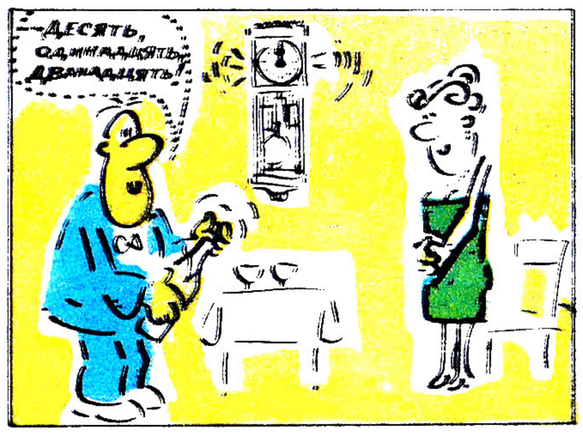

Без слів.

Без слів.

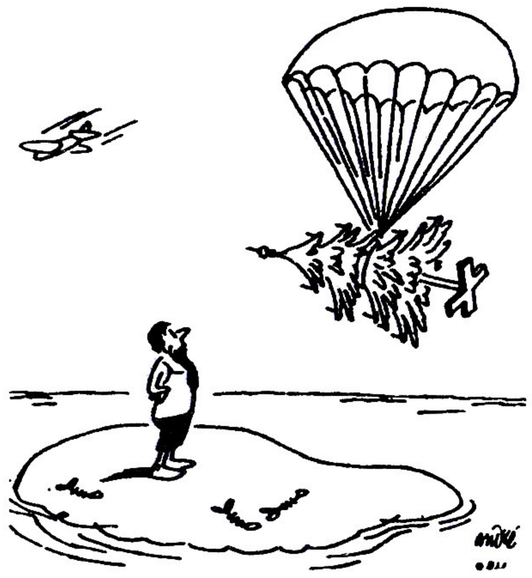

Без слів.

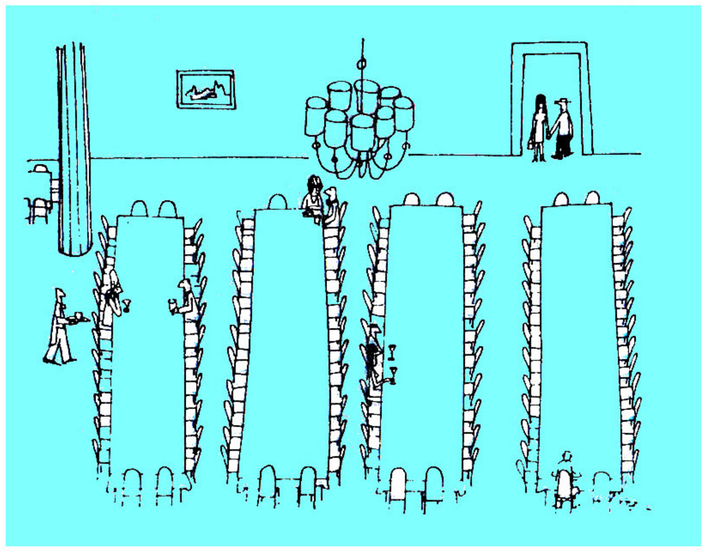

— На жаль, жодного вільного столика!..

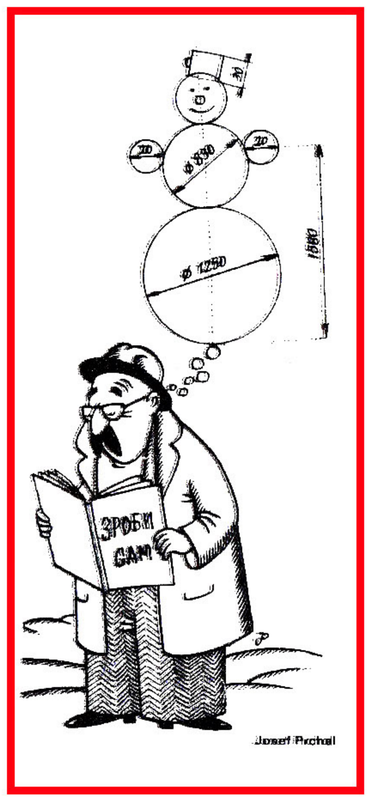

Без слів.

— Як чудово, що Дід-Мороз не забув принести нам подарунок!

— Одразу видно, що ви працюєте на ламповому заводі!

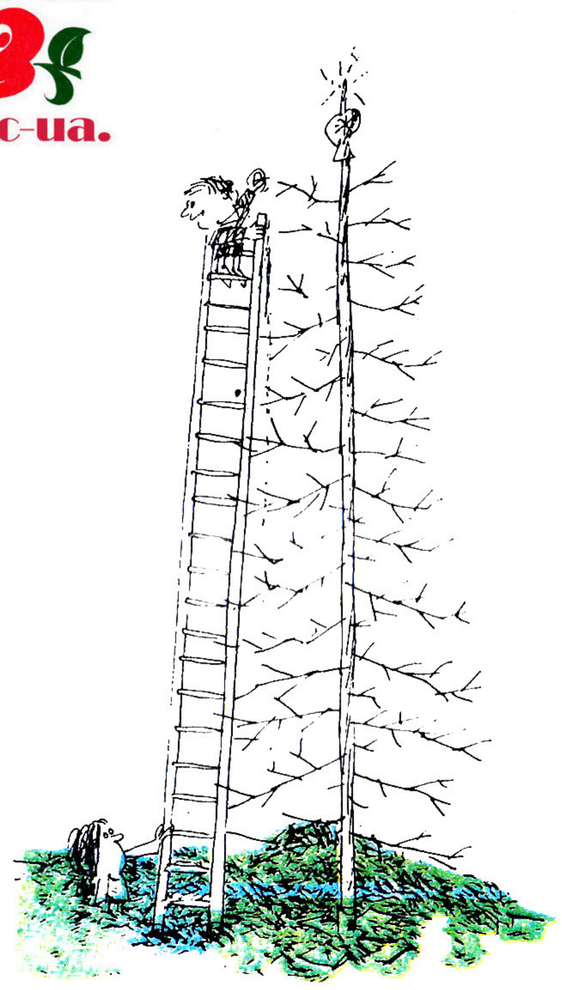

... — точно, 46317698638 голок!..

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

★ У «Перці» № 11, у розділі «Перчанський телевізор», було вміщено замітку та фото про те, що у місті Полтаві дуже довго ведеться будівництво широкоформатного кінотеатру.

Голова виконкому Полтавської міськради тов. В. Н. Безверхній повідомив редакції, що будівництво широкоформатного кінотеатру буде завершено у кінці 1977 року.

★ Тільки рік минув, як зв'язківці телефонізували колгосп ім. Енгельса (Олександрійський район на Кіровоградщині), а телефони там більше мовчали, ніж працювали. Про це писалося у фейлетоні «Телефон не винен» (№ 13 журналу).

Як повідомив редакції заступник начальника Управління міського і сільського телефонного зв'язку Міністерства зв'язку УРСР тов. В. К. Архангельський, пошкодження кабельної лінії ліквідовано, і телефонний зв'язок у цьому колгоспі діє нормально.

★ «Не лише через вітер» — у фейлетоні під такою назвою («Перець» № 14) розповідалося про істотні недоліки у побутовому та культурному обслуговуванні населення районного центру Мала Виска, що на Кіровоградщині.

Секретар Маловисківського райкому Компартії України тов. В. Гуля повідомив редакції, що виступ Перця було обговорено на засіданні виконкому райради, в колективах автопідприємства № 10038, спиртового заводу, цукрокомбінату, райвузла зв'язку та пересувної механізованої колони № 138 і накреслено конкретні заходи до усунення вказаних недоліків.

★ У тому ж номері журналу було надруковано листа про те, що Іваничівське міжколгоспне шляхобудівельне управління № 8 ніяк не закінчить спорудження мосту на шляху до села Млинище.

Як повідомив завідуючий сільгоспвідділом Волинського обкому КП України тов. Р. Чапюк, цього листа було розглянуто разом з керівниками облміжколгоспшляхбуду. Закінчити будівництво мосту передбачається наприкінці 1977 року.

★ У замітці «Оголошення ТАП» («Перець» № 14) повідомлялося про те, що проїжджа частина вулиці Довженка (селище Вересневе у місті Луцьку) настільки розбита, що там навіть заборонили проїжджати автотранспортом.

Заступник голови виконкому Луцької міськради тов. О. Ф. Киричук повідомив редакції, що капітальний ремонт вулиці Довженка буде повністю закінчено до кінця 1977 року.

Головний редактор Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: С. ГЕРАСИМЧУК, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, Д. МОЛЯКЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК, Ю. ПРОКОПЕНКО, І. СОЧИВЕЦЬ (відповідальний секретар), В. ЧЕПІГА (заст. головного редактора).

ВИДАВНИЦТВО «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 41-89-12, 41-89-17, 41-89-15. Для телеграм: Київ Перець.

Журнал «Перец» № 24 (1018) (на украинском языке). Виходить двічі на місяць. Здано до набору 17. XI. 1977 р. Підписано до друку 5. XII. 1977 р. БФ 35404. Папір 70×108 1/8. Фіз.-друк. арк. 2. Умовн.-друк. арк. 2,8. Обл.-вид. арк. 4,54. Зам. 05412. Тираж 3100 000.

© Журнал «Перець», 1977 р. Рукописи не повертаються. Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94.

Відсканував Іван ТОЛОКНЬОВ,
опрацював Олег ЛЕСЬКІВ для спільноти:
http://perec-ua.livejornal.com

Індекс 74393

"РІВНОПРАВНІ" ПАРТНЕРИ

Мал. В. ГЛИВЕНКА

— Ми навіть за одним столом харчуємось.

Гравюра М. ЛИТВИНА

Зловісна тінь над Чілі.

Прикриваючись міфом «про радянську загрозу», сесія комітету планування оборони НАТО зробила новий крок до роздування військових бюджетів країн цього блоку.

(З газет).

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

Копилка НАТО.